

UTPOSTEN

3:2025

Svenska
kyrkan

Frankfurt am Main

Utposten

I detta nummer av Utposten

Medlemstidning för Svenska kyrkan i Baden-Württemberg, Hessen, Rheinland-Pfalz och Saarland

Ansvarig utgivare

Johan Alberius

Redaktionsgrupp

Charlotta Alberius, Johan Alberius,
Anna-Erika Schneider och Åsa Svenmarck

Upplaga

400 exemplar som ges ut i mars, september och november

Annonsering

Vill du annonsera? Kontakta: Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)

Omslagsbild

Fotograf: Åke Alm

Svenska Kyrkan i Frankfurt

An der Wolfsweide 54
60435 Frankfurt am Main
069-56 65 56
frankfurt@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/frankfurt

Öppettider expedition & bibliotek

Tisdag-torsdag, klockan 9.00-14.00

Bankförbindelse

Taunussparkasse Bad Homburg
IBAN: DE75 5125 0000 0001 1576 47
BIC: HELADEFITSK

Församlingsherde

Johan Alberius: 0176-691 554 40;
johan.alberius@svenskakyrkan.se

Församlingsherden har ordet	3
Kyrkorådet har ordet	3
Kalender december-mars	4
Svenska kyrkan i Frankfurt 60 år	5
Julmarknad 2025	8
Svenska kyrkans nya klubbar	9
Sverigeollen	10
Lucia 2025	11
Konsert med Jacob Karlzon	11
6 november - en minnesdag i Lützen	12
9 november - en minnesdag i Frankfurt ...	13
Författarkväll: Bertil Oppenheimer	13
Bland lussekatter och Lebkuchen	14
Ett 60-årigt hem i Frankfurt	15
Stockholmsmötet 1925 & 2025	16
Ekumenik och romantik	16
Högtid	17
Förenings- & medlemsinformation	18
Annonsörer	19

Vill du ha Svenska kyrkans
DIGITALA NYHETSREKVISIT?

Skicka ett meddelande till
frankfurt@svenskakyrkan.se

Församlingsherden har ordet

Det var en annorlunda dag. Tusentals människor hade samlats i Jerusalem för att fira påskhögtiden vid templet som vanligt. Men denna gången fanns något mer i luften: *Han* skulle komma. Han som alla hade hört talas om, han som var så mäktig. En del hade till och med varit med när han utfört något under, sett hur han förvandlade några bröd och fiskar till mat åt tusentals människor. Någon hade kanske rent av varit med när han uppväckte en änkas döde son. Och nu: ryktet sade att han var på väg till Jerusalem!

Men den var inte bara dagen som var annorlunda. Han som kom var också annorlunda. Den mäktige – som man hoppades skulle kasta ut romarna, och återupprätta landet – såg inte ut som man förväntat sig. En enkelt klädd man, omgiven av lika enkla lärjungar. Och han rider på en åsna! Kanske inte riktigt vad alla hade väntat sig.

Men också det han gjorde var annorlunda. När man väntade att han skulle gripa makten, var det istället han själv som lät sig gripas. Besvikelsen över att han inte uppfyllde de förväntningar folk hade vände dem mot honom istället.

Till och med lärjungarna började skruva lite oroligt på sig. De hade visserligen klart för sig, att några planer på att bli Israels nye kung, det hade Jesus inte. Men att låta sig korsfästas och dö? De fattade ingenting; riktigt så annorlunda hade de inte väntat sig att han skulle vara.

Men den största överraskningen hade han, som god dramatiker, sparat till sist. När alla trodde att det var över, då uppstår han! Han som var död kommer tillbaka till livet igen. Han som var borta kommer tillbaka till sina vänner igen. Riktigt så annorlunda var det nog ingen i hela världshistorien som hade väntat sig att han skulle vara.

Frågan är bara: Varför?

Adventstiden är vårt svar. Då firar vi Jesu ankomst och välkomnar honom in i våra liv. Han som blev ett barn i Marias famn i Betlehem, han som red in i Jerusalem, han kommer också hit till oss i Tyskland nästan 2 000 år senare. Han kommer för att dela vårt liv och för att öppna upp gemenskapens väg mellan oss och Gud igen.

Det kanske inte så konstigt egentligen, att de inte fattade så mycket för 2 000 år sedan. Gud är ju rätt annorlunda. Vem annars skulle komma på idén att bli människa där och då, dö och uppstå för att vi här och nu skulle leva tillsammans med honom idag?

En välsignad advent önskar jag er alla.

Kyrkorådet har ordet

Detta år firar vi 60-årsjubileum för den svenska kyrkoföreningen i Frankfurt. Jubileumsgudstjänsten firades den 2 november i vår kyrka, som blev riktigt välfylld. Men om vi ska vara korrekta, så grundades vår kyrkoförening under jultiden, den 27 december 1965. Så låt oss fortsätta fira genom att komma till juldagens högmässa den 25 december 2025!

Nu måste vi erkänna att 60 år är en blygsam ålder i detta sammanhang. Snart är det 400 år sedan den första utlandsförsamlingen i Svenska kyrkan bildades: 1626 hölls den första dokumenterade svenska lutherska gudstjänsten i Paris. Under 1600- och 1700-talen samlades svenskarna i privata hem eller i franska protestantiska kyrkor för att fira gudstjänst. Nästa år kommer Svenska kyrkan i utlandet att fira 400-årsjubileum på olika håll.

Vårt jubileum har varit ett fantastiskt tillfälle för att blicka tillbaka och uppskatta de insatser som har gjorts – inte minst för att vi har egen fastighet och stabil ekonomi. Samtidigt riktar vi blicken framåt. Vår präst Johan Alberius tog i samband med jubiléet flera initiativ för att öka det ekumeniska samarbetet. Läs mer om det i denna utgåva av Utposten!

Nu gör vi oss klara för årets traditionella julmarknad. Vi kommer att ha ett stort cafétält och alla ständschefer har fyllt upp sina lager. Välkomna att besöka oss och ta med vänner och bekanta!

Luciakören har lockat ovanligt många sångare detta år. Det är inte konstigt, med tanke på hur entusiastisk och pedagogisk vår körledare Annika Dammel är. Vi räknar med fullt hus under de två Lucia-konserterna.

Vi ser fram mot att hälsa välkommen till våra gudstjänster och evenemang!

Kyrkorådet genom Fredrik Fundin, november 2025

Kalender december–mars

December

- 7 2 söndagen i Advent**
11.00 Högmässa
- 9 Tisdag**
15.00 Café 55+
- 11 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 14 3 söndagen i Advent**
11.00 Lucia, Gustav-Adolf-Kirche, München
- 21 4 söndagen i Advent**
11.00 Högmässa
- 24 Julafton**
11.00 Julgudstjänst: samling vid krubban
- 25 Juldagen**
11.00 Högmässa

Januari

- 11 1 söndagen efter Trettondagen**
11.00 Mässa med julgransplundring
- 13 Tisdag**
15.00 Café 55+
- 15 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 18 2 söndagen efter Trettondagen**
15.00 Mässa med julgransplundring, München
- 25 3 söndagen efter Trettondagen**
11.00 Högmässa
- 29 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora

Februari

- 1 Septuagesima**
11.00 Högmässa
- 8 Kyndelsmässodagen**
11.00 Högmässa
- 10 Tisdag**
15.00 Café 55+
- 12 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 15 Fastlagssöndagen**
13.00 Mässa, Gustav-Adolf-Kirche, München
- 22 1 söndagen i Fastan**
11.00 Högmässa
- 26 Torsdag**
15.00 Öppna förskolan för små och stora

Mars

- 1 2 söndagen i Fastan**
11.00 Högmässa
- 8 Kyndelsmässodagen**
13.00 Mässa i Gustav-Adolf-Kirche, München
- 10 Tisdag**
15.00 Café 55+
- 12 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 15 Midfastosöndagen**
11.00 Högmässa
- 22 Jungfru Marie Bebdelsedag**
11.00 Högmässa
- 26 Torsdag**
15.30 Öppna förskolan för små och stora
- 29 Palmsöndagen**
11.00 Högmässa med procession

Tisdag-torsdag

09.00 Morgonbön

Alltid välkommen på kyrkkaffe efter högmässan!

Välkommen att fira jul i din kyrka

Julafton, 11.00 blir det *Julbön med samling vid krubban*: alla barn är välkomna att vara med och ställa i ordning julkrubban. Barnkören sjunger och efter gudstjänsten bjuder vi på smaskigt gottabord.

Juldagen, 11.00 fira vi *högmässa*. I gudstjänsten medverkar Hanna Alberius med sång, och efteråt blir det förstärkt kyrkkaffe med några av julens läckerheter.

11 januari, 11.00 blir det *mässa med julgransplundring* för barnen. Och kanske kommer tomten på besök ...

Svenska kyrkan i Frankfurt 60 år

Foto: Åke Alm

Sex decennier av gemenskap, svenska traditioner och gudstjänster – det var temat när Svenska kyrkan i Frankfurt firade sitt 60-årsjubileum. Första helgen i november samlades gamla och nya medlemmar samt präster och gäster från när och fjärran för att fira, minnas och blicka framåt mot framtiden.

Möte med biskopen

Redan på lördagskvällen mötte biskop Erik Eckerdal församlingens kyrkoråd. Samtalet kretsade kring hur Svenska kyrkan i Frankfurt fungerar i vardagen, vilka utmaningar som finns och hur arbetet inom Svenska kyrkan i utlandet (SKUT) ser ut i stort. Det blev ett varmt och öppet möte där erfarenheter och perspektiv kunde delas från båda håll.

En festhögmässa att minnas

Söndagen blev helgens höjdpunkt med en välbesökt festhögmässa, ledd av biskopen. Kyrkan var fylld till sista plats. Långt över hundra personer deltog, och många fick slå sig ner på bänkar i dörröppningen. Prästgården fick tjäna som sakristia, och därifrån utgick processionen med Sofia som korsbärare, Leopold som bibelbärare, kyrkvårdar och sex präster i tjänst: biskop Erik Eckerdal, kyrkoherde Pamela Garpefors, tidigare präster Anders Alberius, Christian Thorborg och Fredrik Lautmann samt församlingsherde Johan Alberius.

Församlingens kyrkokör bidrog med sång under Annika Dammels ledning, och riktigt mäktigt blev det när hela den överfulla kyrkan sjöng med i psalmerna. Angelica och Sofia Ebeling samt Lotta Alberius ordnade söndagsskola, och Sofia och Leopold fortsatte barnaktiviteterna efter gudstjänsten med pyssel, fotboll och ansiktsmålning.

Tal, minnen och framtid

Efter högmässan fortsatte firandet med tal, hurrarop och många kära återseenden. Det var särskilt roligt att dagen samlade vänner sedan lång tid, samtidigt som den gav tillfälle att lära känna nya också. Kyrkorådets ordförande Fredrik Fundin hälsade alla välkomna till festligheterna. Biskop Erik höll ett inspirerande tal om Svenska kyrkans internationella uppdrag och Gunn Köning berättade om församlingens tidiga år och hur allt började för 60 år sedan.

Svenska kyrkan i Frankfurt 60 år

Festligt, folkligt, fullsatt

Sedan följde mingel med god mat, generöst ordnat av *PartyCompany* – ett varmt tack till Stefan Seidel med personal för en strålande insats. Under minglet fortsatte talen. Sveriges generalkonsul i Frankfurt Dr. Christian Bloth betonade i sitt anförande hur viktig Svenska kyrkans närvaro är för svenskar i utlandet – som en plats där språk, tro och kultur möts. Även flera av de tidigare prästerna delade

minnen och reflektioner från sin tid i Frankfurt. Dr. Brigitta Sassin från Ekumeniska rådet i Frankfurt framhöll den betydelse Svenska kyrkan har som en aktiv del av det lokala kyrkliga samarbetet i Frankfurt. Dessutom kom varma hälsningar från vänner bland annat i Heidelberg, München, Berlin och Hamburg.

När församlingsherde Johan avslutade festen tackade han alla som bidragit – både under jubileet och genom åren – och påminde om att detta bara var början på nästa kapitel: ”Nu har vi firat våra första 60 år. Nu fortsätter vi framåt i ytterligare 60 år. Till att börja med ...”

En avslutning med blick mot framtiden

Jubileumshelgen avslutades med en middagsinbjudan där biskop Erik stod som värd. Bland gästerna fanns bland andra Dr. Thomas Löhr, den katolske biskopen i Limburg stift, och präster från våra grannförsamlingar. Under middagen fördes samtal om Svenska kyrkans plats på den ekumeniska kartan, och hur vi tillsammans med andra kyrkor i Europa kann be och arbeta i en anda av öppenhet, respekt och gemensamt ansvar för kyrkans och världens framtid.

Helgen blev en påminnelse om vad Svenska kyrkan i Frankfurt betyder för så många människor: en plats för tro, tradition, gemenskap – mitt i Europa.

Ett sextioårigt hem i Tyskland

27 december 1965 på initiativ av dåvarande kyrkoherden i Berlin Heribert Jansson och generalkonsuln i Frankfurt, Åke Simonsson bildades *Schwedischer Kirchenverein Frankfurt/Main e.V.*, den svenska kyrkoföreningen i Frankfurt. Samtal hade förts mellan de två städerna en tid, eftersom det fanns en grupp svenskar som ville samlas till gudstjänst och gemenskap. Det visade sig möjligt för kyrkoherde Jansson att förlägga tjänstgöring också i Frankfurt; ett tiotal gånger om året för han ner för att fira gudstjänst med svenskar där.

Heribert och Gun Jansson

Eftersom verksamheten med tiden blev alltmer etablerad, blev det också naturligt att man ansökte hos Svenska kyrkan i Sverige om att få bilda en egen församling i Frankfurt. Det blev dock avslag på ansökan från Uppsala, och inget stöd utgick. Initiativtagarna lät sig dock inte nedslås, utan gick alltså vidare och bildade istället *Den Svenska Kyrkoföreningen*. Som ideell förening kunde den utgöra juridisk person enligt tysk lagstiftning. Det gjorde det möjligt att förhandla med den evangeliska kyrkan i Hessen-Nassau om att få ett bidrag som motsvarade den kyrkoskatt som svenskarna erlade i den tyska kyrkan. Genom stöd från prosten Dieter Trautwein och bankmannen Erich Wiens, som var stora Sverigevänner, lyckades man få detta bidrag. Bägge männen dekorerades senare med svensk orden för sina insatser. På detta sätt kunde kyrkoföreningen nu finansiera lön, bostad och försäkringar för en präst som vid denna tid fick vara tjänstledig från sin ordinarie tjänst i Svenska kyrkan för att verka i Frankfurt.

Som ideell tysk förening levde den vidare och växte under Åke Simonssons ledning. Heribert Jansson lär ha sagt, att det var så gott som omöjligt att bedriva kyrklig verksamhet för svenskar i efterkrigstidens Tyskland utan konsulernas hjälp och stöd.

Åke och Geerta Simonsson

Som generalkonsul hade Simonsson, förutom Frankfurt am Main, övriga Hessen, Rheinland-Pfalz och Saarland som arbetsområde. Därför kom denna region också att bli den nybildade kyrkoföreningens geografiska sträckning. Än idag firas regelbundet mässor på orter där, även om också Bayern sedermera lades till Frankfurtprästens ansvarsområde.

1978, när Anders Alberius sedan ett par år tjänstgjort som pastor i kyrkoföreningen, accepterades det slutligen att det bildats en församling i Frankfurt och man inkorporerade den officiellt i Svenska kyrkan. Pastorstjänsten omvandlades till en kyrkoadjunkt som var sänd från Svenska kyrkan i Berlin med stationering i Frankfurt. Först 1989 blev föreningen en svensk utlandsförsamling med egen kyrkoherde.

Frågan om en lokal för kyrkoföreningen att samlas i bearbetades under flera år, men 1973 invigdes Svenska Församlingshemmet – byggt ovanpå den evangeliska kyrkan i Dornbusch – av ärkebiskop Olof Sundby för gudstjänstbruk.

Samme Olof Sundby skapade vid ett annat tillfälle en i församlingen mångomvittnad anekdot. I samband med ett uppehåll på väg till Rom för audiens hos påven, glömde han sitt biskopskors i Frankfurt. Men ärkebiskopen ville på inga villkor möta påven utan sitt kors. Man hörde sig därför för bland kyrkans medlemmar om någon skulle resa till Rom och kunde ta med det, men ingen var på väg. Det löstes genom att Åke Simonssons efterträdare, diplomaten René Belding, fick skicka det med diplomatpost.

2006, när Johan Tyrberg var kyrkoherde i Frankfurt köpte församlingen de lokaler man idag befinner sig i tillsammans med en närliggande prästgård i området Preungesheim. Året därpå kunde man dessutom inviga en nybyggd kyrka som idag välkomnar svenskar och andra vänner till gudstjänst, gemenskap och verksamhet av olika slag. Den röda kyrkan står som ett vittnesbörd om hur Svenska kyrkan vill fortsätta att leva, verka och fira gudstjänst i Frankfurt också de kommande 60 åren.

Till att börja med ...

SKUT: Svenska kyrkan i utlandet

Lucia 2025

Svenska kyrkan i utlandet har församlingar och fasta verksamhetsplatser runt om i världen. Dessutom genomför svenska präster och diakoner uppsökande verksamhet på ett stort antal platser utöver världen.

Uppdraget för utlandsförsamlingarna är detsamma som för en församling i Sverige: att fira gudstjänst, bedriva diakoni, mission och undervisning.

I utlandskyrkan förrättas dop och vigslar, du erbjuds samtal och gemenskap. Vanliga verksamheter är caféer, föreläsningar, barn- och ungdomsverksamhet, körer, musikaftnar och svenska högtidsfiranden.

Det finns 26 församlingar, hundratals verksamhetsplatser, 5 mobila präster (Europa, Östra Medelhavet, Nordamerika, Sydamerika, Asien).

Under 2024 tog Svenska kyrkan i utlandet emot nära en halv miljon besök, med fortsatt starkt engagemang i gudstjänster, gruppverksamhet och musikliv. Flera verksamhetsområden såsom konfirmation, körverksamhet och själavårdande samtal ökade. Vi ser också en fortsatt digital närvaro, ett brett diakonalt arbete och en växande ekumenisk samverkan världen över.

Svenska församlingar utomlands får bara delvis stöd genom kyrkoavgiften. I genomsnitt måste varje utlandsförsamling själva samla in ungefär hälften av vad de behöver för sin verksamhet. Det gör de genom basarer, konserter och genom att besökare ger gåvor eller är medlemmar lokalt.

Utlandskyrkan samverkar med andra kyrkofamiljer och trossamfund. Självklara samarbetspartners är till exempel de nordiska systerkyrkorna. Andra exempel är församlingarna i Frankfurt Am Main och Hamburg, som på sina respektive orter deltar i *Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen* (ACK).

Andra samfund som utlandsförsamlingarna på olika sätt samverkar med är exempelvis anglikanska kyrkan, *Evangelische Kirche* in Deutschland, Romersk-katolska kyrkan, gammalkatolska och ortodoxa kyrkor. Läs mer: www.svenskakyrkan.se/iutlandet.

Årets Lucia 2025

Hej!

Mitt namn är Carlotta Cleblad, och i år går äntligen min dröm i uppfyllelse: Jag kommer att få vara Frankfurts Lucia 2025.

Jag är 18 år och bor i Bad Nauheim tillsammans med mina föräldrar, tre syskon och min katt. Min mamma, Anneli, är från Sverige och pratar svenska med mig hemma. Så länge jag kan minnas har Svenska kyrkan varit en del av mitt liv; först i "Småbarnstimarna" och senare på julmarknaden, där jag hjälper min mamma i köket.

De senaste tio åren har jag varit med i luciatåget, först i barnkören, sedan i vuxenkören, och har länge hoppats på att en dag få vara Lucia. Jag ser fram emot att se er i Frankfurt den 13:e december.

Kära hälsningar, Carlotta

Vill du vara Lucia 2026?

Du måste minst fylla 17 år under 2026 för att dina vårdnadshavare ska kunna anmäla ditt intresse. De måste själva vara medlemmar i Svenska Kyrkan i Frankfurt. Om du är över 18 kan du naturligtvis anmäla ditt intresse själv.

Om flera anmäler sig för samma år så lottar vi och de andra kommer på listan för kommande års Lucia.

Skicka gärna din anmälan till:

anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se.

Julmarknad 2025

Tillsammans skapar vi julstämning

Snart är det dags igen! Första adventshelgen förvandlas kyrkan till en plats full av dofter, skratt och gemenskap när Svenska kyrkan i Frankfurt bjuder in till årets julmarknad.

Julmarknad är framför allt något vi gör tillsammans. Varje år samlas vi för att baka, pynta, sälja och skapa julstämning. Någon står vid våffeljärnet, någon kokar ärtsoppa eller glögg, någon dekorerar tältet eller ställer i ordning lott-eriet. Tillsammans gör vi det till en härlig marknad!

Men julmarknaden handlar inte bara om gemenskap och tradition – den är också viktig för vår församling. Intäkterna från försäljningen hjälper oss att driva kyrkan och vår verksamhet året runt, så att Svenska kyrkan i Frankfurt kan fortsätta vara en betydelsefull plats för svenskar i området.

Alla behövs – som besökare eller som hjälpreda. Så kom och hitta julstämningen, njut av gemenskapen, köp en fin juldekoration, prova lyckan i tombolan och i 5 €-ståndet. Och fyll kyl och skafferi inför julen med svenska delikatesser: godis, chips, pepparkakor, ostar, julskinka, ansjovis, senap, lax, sill och mycket mer.

Och för att orka allt detta finns så klart mycket gott att äta på plats som vårt kök och café ordnar: prinsesstårta, kladdkaka, våfflor och lussebullar för den sötsugna. Eller varför inte ärtsoppa, smörgåstårter, grillad korv, en renklämma eller en räksmörgås för den hungrige? Och naturligtvis serveras det svensk glögg på julmarknaden!

Svenska kyrkans julmarknad 2025

Lördag 29 november kl. 10.00–18.00

Söndag 30 november kl. 12.00–16.00

På söndagen inleder vi med en ekumenisk gudstjänst i Festeburg kl. 11.00.

Vi längtar. Hoppas ni längtar också.

Intervju med Maria Norlén, ansvarig för våffelståndet

SWEA har haft ansvaret för våffelståndet i ett par år nu. Hur har din upplevelse varit hittills?

Vi säljer äkta svenska fräsavåfflor, och eftersom de gräddas på plats tar det förstås lite tid. Det har till och med hänt att vi sjungit snapsvisor medan kunderna väntat på sina våfflor – det brukar skapa god stämning i kön. Vi är ett glatt gäng som säljer och har inte svårt att bjuda på oss. Förra året tog smeten slut alldeles för snabbt, så i år har vi laddat upp med mer smet och dessutom skaffat snabbare våffeljärn!

Vad är roligast med julbasaren?

Alla som hjälper till på basaren och i kyrkan är glada och positiva. Det är kul att vara där, för man gör något bra och får fin respons. Det gör mig på gott humör att vara bland alla människor och känna gemenskapen hos alla som jobbar där. Och besökarna är sverigevänliga och många kommer år efter år. Man gör något för Svenska kyrkan, vilket också är roligt.

Vad gör du förutom att sälja våfflor?

Jag är medlem i SWEA sedan 2009 och sedan september 2020 ordförande för SWEA Frankfurt. Just nu är vi 34 svenskor/svensktalande kvinnor som har väldigt trevligt ihop.

Du är uppväxt i Göteborg. Hur hamnade du i Frankfurtsområdet?

Pappa fick jobb i Tyskland och familjen flyttade ner när jag var 18. Jag trivdes och stannade kvar, träffade en svensk man i Frankfurt och vi gifte oss och fick tre flickor.

Vad betyder Svenska kyrkan i Frankfurt för dig och hur ser din relation ut till den?

Jag har gått till Svenska kyrkan sedan flytten hit, men det blev intensivare när första barnet föddes, med barntimmarna två gånger i veckan. Det var skönt att komma hit, att kunna prata svenska med andra mammor, äta lunch, läsa svenska tidningar. På basaren har jag tidigare stått i glas- och designståndet, och min man Jörgen säljer ost. Svenska kyrkan har alltid varit en viktig knutpunkt för mig, framför allt när barnen var små, med alla trevliga och roliga event som anordnades där.

Julmarknad 2025

Svenska kyrkans nya klubbar

Mari Lerjerud-Müller ansvarig för delikatesståndet

Hur hamnade du i Tyskland?

Min mamma och en granne bestämde att jag skulle bli barnflicka i Tyskland åt en familj de kände. Jag var bara 15 år. På den tiden var det mer att "jaha, vill de det?" Så 1977 åkte jag till Tyskland och började arbeta hos familjen Reichert som bodde i Falkenstein/ Königstein och hade tre barn.

Hur lärde du känna din make?

Jag träffade min nuvarande man andra gången som au pair 1981 i samma familj som 1977, och vi gifte oss i Sverige 1987.

Hur uppstod förbindelsen till Svenska kyrkan här?

Jag ville att mina barn Annelie och Annika skulle döpas. Christian Thorborg döpte dem 1990.

Sedan när har du varit med i julbasaren?

Jag har varit med sedan 1991/1992, började först organisera maten i personalrummet, sedan tillsammans med Britt Schempp i livsmedel. Har även haft hand om barnens stånd och barntombolan och sedan blev det delikatesser.

Hur många medarbetare har ni?

Familjen och kollegor hjälper till. Det brukar vara 7–8 frivilliga.

Har du något roligt minne från basaren?

I Dornbusch hade jag dekorerat mitt stånd med låtsaspepparkakor. Döm om min förvåning när jag såg att någon hade varit framme och knaprat på dem i tron om att de var riktiga! Ett år när Johan Tyrberg var präst var containern enbart täckt av en presenning. Under natten snöade det. Johan och jag försökte ta bort snön, men vi lyckades inte. Jag hoppade spontant ner i containern, men den var tom och jag höll på att inte ta mig upp. Med gemensamma krafter lyckades jag ta mig upp.

Vad säljs det mest av?

Älg, ren, lax, hjortronsylt, knäckebröd och julskinka.

Svenska kyrkans bokklubb

En bok, prat och fika – kan det bli bättre? Nu startar vi en bokklubb. Planen är att vi träffas två gånger om året, en gång på våren och en gång på hösten. Men vi börjar med en liten upptakt söndagen den 25 januari, klockan 12.30, efter gudstjänsten. Då samlas vi för att prata ihop oss om vilken dag och tid som passar bäst för framtida bokklubbsträffar. Och till träffen i januari har vi också bestämt vilken bok som blir vår första bokklubbsbok. Vi satsar så klart på svenska författare, allt från spännande berättelser till vardagsdramer och inspirerande historier.

Vill du vara med? Alla är välkomna, unga som äldre. Mejla gärna angelicamargaretha.ebeling@svenska-kyrkan.se om du är intresserad så kan vi köpa in några böcker till vår första träff. Kom och var med – det blir inspirerande och roligt!

Angelica Ebeling & Lotta Alberius

Svenska kyrkans kulturklubb

Vi gillar opera, klassisk musik, balett! Så vi startade *Kulturklubben Svenska kyrkan/Ffm*. Är du intresserad av att vara med? Vi har en WhatsApp-grupp och för att gå med skickar du ett e-post med namn och mobilnummer till: anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se

I gruppen gör vi varandra uppmärksamma på konserter med mera som vi planerar att gå på. Varje person ordnar sin egen biljett, det spelar ingen roll om det är nere på parketten eller på "Olympen" (högst upp). Alla i gruppen är välkomna att föreslå evenemang! Ingen kommer att agera "eventmanager" och leta efter konserter och boka biljetter. Istället kan var och en helt enkelt meddela: "Hej! Jag har köpt biljetter till XX, vem vill följa med?"

Några förslag där "vår egen" Luciasolist, Karolina Bengtsson, solist vid Frankfurter Oper, medverkar:

Così fan tutte (W.A. Mozart)

Blühen (J. Zuraj)

Die Banditen (J. Offenbach)

Werther (J. Massenet)

Bluthochzeit (W. Fortner)

Välkomna att gå med i *Kulturklubben*!

Maria Genberg & Anna-Erika Schneider

Sverigekollen

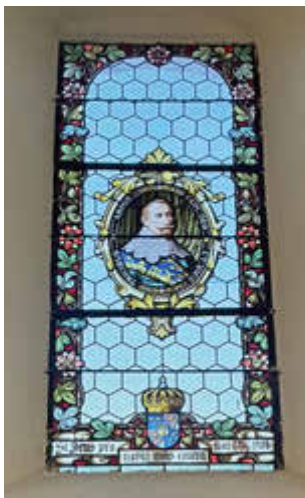
- En kulturkanon för Sverige: I september presenterades en lista med 100 svenska verk inom konst och samhälle, utvalda för att representera det kulturella arv som format svensk kultur och samhällsutveckling. Bland de inkluderade verken finns exempelvis Heliga Birgittas uppenbarelser, Gustav Vasas Bibel, Elsa Beskows Tomtebobarnen, allemansrätten och Göta kanal. Däremot lyser bland annat köttbullar och knäckebröd med sin frånvaro, något som också blev föremål för kritik.
- Intresset för folkdräkter ökar bland unga svenskar. Fokus ligger på tradition och hållbarhet; folkdräkter är inte bara vackra utan har även många miljöfördelar, då de är tillverkade av hållbara material som ull och linne och ofta går i arv genom generationer. Etnologen Anna Lindkvist Adolfsson menar att bevarandet av gamla traditioner även skapar en känsla av trygghet och stabilitet i en föränderlig värld.
- Sverige ses ofta som ett av världens mest sekulära länder, men ny forskning visar en mer komplex bild. Hälften av svenskarna tror på en högre kraft eller ande, vilket är den högsta andelen i Europa. I en bok visar forskare vid Högskolan i Gävle att fler tror på något, men inte nödvändigtvis på Gud, utan en högre makt eller naturens närvaro. Forskaren Francis Jonbäck lyfter att tre av fyra svenskar är agnostiker eller osäkra, vilket speglar en förändring bort från traditionell religion. Studien belyser hur människor söker mening när traditionella trosuppfattningar avtar.
- Allhelgonahelgen lockar allt fler kyrkobesökare. Många kyrkor håller öppet med minnes- och musikgudstjänster, och under helgen besöker över en tredjedel av svenskarna kyrkogårdar för att tända ljus för avlidna nära och kära. För de som inte kan närvara erbjuder kyrkor och begravningsbyråer hjälp med ljusständning, även digitalt. I oroliga tider tycks behovet av att tända ett ljus bli än större.
- Den 31 augusti nästa år kommer SJ:s nattåg mellan Stockholm, Hamburg och Berlin att göra sin sista resa. Därefter tar det tyska företaget RDC Deutschland över driften av nattågen på sträckan. Utöver detta planerar det schweiziska bolaget SBB, i samarbete med RDC Deutschland, att lansera en ny nattågsförbindelse från Basel till Köpenhamn och Malmö i mitten av april 2026. EuroNight-tågen kommer att trafikera sträckan tre gånger i veckan, med ett planerat stopp vid Frankfurt (Main) Süd.
- Kaffeost, en speciell färskost som läggs skuren i bitar i kaffe innan den förtärs, har tagits upp i EU:s register över produkter med skyddad ursprungsbe-teckning. Kaffeost tillverkas i de nordliga regionerna i Sverige: Norrbotten, Västerbotten, Lappland, Jämtland, Härjedalen och Ångermanland.
- Jukkasjärvi i Kiruna kommun har av amerikanska Forbes blivit utsedd till en av världens 50 vackraste byar. I bedömningen lyfter man bland annat fram den samiska kulturen, norrsken och det berömda ishotellet vid Torneälven.
- *Stockholm Archipelago Trail* är en vandringsled i Stockholms skärgård som har fått många utmärkel-ser som ett av världens bästa resmål, bland annat av Times, National Geographic, New York Times och Die Welt. Vandringsleden, som invigdes i november 2024, sträcker sig 270 km över 20 öar, från Arholma i norr till Landsort i söder.
- En vild sjöhäst har för första gången filmats i svenska vatten. Upptäckten gjordes med hjälp av en undervattenskamera vid en forskningsstation utan-för Lysekil. Det var stationens kock som av en slump lade märke till sjöhästen på filmupptagningen. Även om sjöhästar har observerats i Sverige tidigare, har de aldrig tidigare fångats på film.
- En tunnelbana mellan Malmö och Köpenhamn har varit på tal i över ett decennium. Nu har de första provborrningarna till 40 meters djup genomförts i Malmö för att utreda de geotekniska förutsättningarna. Om tunnelbanan verkligen byggs, skulle den kunna minska restiden mellan städerna med hälften. Nästa avgång? Om 20 år, kanske.
- Antalet människor som aktivt ansöker om medlemskap i Svenska kyrkan har ökat stadigt under de senaste fyra åren och har nu nått sin högsta nivå på 20 år. De nya medlemmarna utgörs framför allt av personer i åldersgrupperna 13-18 år samt 70 år och äldre. Trots att antalet utträden fortfarande är högre än antalet inträden, pekar trenden ändå på en tydlig positiv utveckling.
- Andligheten växer i Sverige och allt fler önskar att få sina hem välsignade för att nå ett lugn i sina hem. Att låta välsigna ett hem eller hus är inte något nytt i sig, men det har inte varit lika vanligt inom den protestantiska tron som i den katolska. Nu föreslår präster inom Svenska kyrkan att man inför en särskild rutin för att tydliggöra vad hemvälsignelser ska omfatta.

6 november – en minnesdag i Lützen

Den 6 november 1632 dog den svenske kungen Gustav II Adolf vid slaget vid Lützen. Det blev ett av Europas mest blodiga fältslag – utan tydlig vinnare men med tusentals döda. Bland dem kungen själv, som i dimman och kanonröken red vilse och träffades av fiendens kulor. Sedan dess har platsen där han dog blivit en protestantisk minnesplats, där människor varje år samlas för att minnas. Det är en dag med historisk tyngd, men också med hopp om fred och försoning.

En komplicerad hjälte

Minnesdagen över Gustav II Adolf väcker många frågor och funderingar. När det gäller den svenske kungen Gustav II Adolf är saken kanske extra komplicerad. Han var både krigare och reformator. Han talade sju språk, var djupt religiös och hade en nästan oemotståndlig karisma – sägs det. En man med visioner, bildning och tro, men också ansvarig för krig och lidande.

Det som gjorde honom till hjälte i protestantiska ögon var hur han lyckades koppla sina egna politiska mål till protestantismens sak. Under 1600-talet pågick en re-katolisering i stora delar av Europa, men Gustav Adolf, med epitetet "Lejonet från norr", försvarade protestantismen ända bortan i Mainz och München. När han närmade sig Lützen blandade sig fältherre Albrecht von

Wallenstein in i händelserna. I Lützen möttes de med sina arméer, och den svenska kungen stupade.

Två hundra år efter sin död återuppstod hans minne med full kraft. År 1832 uppmärksammades hans dödsdag i Lützen, och kort därefter grundades Gustav-Adolf-Werk, en organisation som än idag stödjer protestanter runt om i världen.

En novemberdag i Lützen

I år deltog Svenska kyrkan i Frankfurt som vanligt vid minnesdagen i Lützen. Från församlingen reste Åke Alm, Anna-Erika Schneider samt Lotta och Johan Alberius.

Dagen började i Meuchen med en kort gudstjänst, ledd av Pfarrer Armin Pra och kyrkoherde Pamela Garpefors. I den lilla kyrkan, dit den döde kungen en gång fördes efter slaget, finns fortfarande dörren kvar som användes som bår.

Sång, musik och minnesord

Efter gudstjänsten fortsatte dagen med en musikandakt i minneskapellet över Gustav II Adolf. Altartavlan i kapellet flankeras av Gustav Adolf på ena sidan och Martin Luther på den andra. Ja, allt, eller i alla fall väldigt mycket, handlar om

Gustav II Adolf, Sverige och protestantismen här.

Kantor Sofia Falk från Victoriaförsamlingen i Berlin sjöng två visor, och tillsammans med Berlins ungdomsvolontärer Anton Thorén och Gabriel Grimheden framförde hon *Jag är fattig bonddräng*. Den tyska församlingens bjöd på några sånger, liksom en klass från Gustav Adolf-skolan i Lützen som sjöng *Gustav Adolf, König von Schweden*.

Därefter följde den högtidliga kransnedläggningen vid Schwedenstein, stenen där Gustav II Adolf stupade. Namn på deltagande delegationer ropades ut i högtalarna: Der Militärattaché der Botschaft von Finnland, Die Reichsvereinigung Schwedenkontakt aus Göteborg, Die Freie Gesamtschule Gustav Adolf in Lützen ... och så Die Schwedische Kirche in Frankfurt.

Fortsättning på nästa sida →

9 november - en minnesdag i Frankfurt

Författarkväll

Tillsammans med vännerna i Gammalkatolska kyrkan och Anglikanska Episkopalkyrkan firade vi i Svenska kyrkan i Frankfurt en gemensam mäsas den 9 november i fredens och försoningens tecken.

Den 9 november utgör en särskild dag i Tysklands historia. På denna dag, som ofta kallas *Schicksalstag* (Ödesdagen), proklamerades republiken Tyskland 1918. Samma dag 1923 gjorde också Adolf Hitler sitt statskupsförsök, den så kallade Ölkällarkuppen. Den 9 november kallas också Kristallnatten, efter pogromen som blev inledningen på det öppna förföljandet av judar 1938. Och till sist – denna dag 1989 öppnades Berlinmuren och människor fick resa fritt mellan Öst- och Västtyskland igen.

I gudstjänsten samlades kristna tillsammans för att be för de stora frågorna om skuld och om fred och frihet. Gudstjänstens enhet är Guds gåva till oss. Den är vårt gemensamma uppdrag i en omvärld som slits sönder av strid och hat, av rädsla för det främmande. Tillsammans kan vi be och arbeta för en framtid som byggs av hopp och försoning.

Fortsättning från föregående sida

Blågult är temat

Efter ceremonin väntade en varm soppa på värdshuset Roter Löwe, ett numera stängt värdshus som öppnar upp sina dörrar för dagen. Kapellet går inte att värma upp och kransnedläggningen kyler ner fingrar och tår så soppan värmer gott. Och igen: allt, eller i alla fall väldigt mycket, handlar om Gustav II Adolf, Sverige och protestantismen här. Mycket går till exempel i färgerna blått och gult, från blommorna vid kransnedläggningen till veporna i taket och servetterna på de dukade långborden i Roter Löwe. Och Pfarrer Armin Pras randiga slips.

Efter många tal, mer körsång och en imponerande kakbuffé rundades firandet av och vi bilade tillbaka till Frankfurt. Det är svårt att sammanfatta denna dag, men kanske kan orden förundran och ödmjukhet ändå ge en liten bild av den känsla som fyllde oss som vad med i år.

Blir du nyfiken? Häng gärna med nästa år!

Bertil Oppenheimer:

en berättelse om flykt och överlevnad

Den 5 november, nästan på årsdagen av Kristallnatten, bjöd Sveriges Honorärgeneralkonsulat i Frankfurt med honorärkonsul Dr. Christian Bloth, CDU Westend och Evangelisch-reformierte Gemeinde in till en författarkväll med Bertil Oppenheimer. Vi var många från Svenska kyrkan i Frankfurt bland åhörarna.

Under kvällen presenterade Bertil Oppenheimer sin bok *Till Sverige – historien som aldrig blev berättad*. I boken skildrar han sina föräldrars flykt från Frankfurt till Sverige under andra världskriget. Hans föräldrar, Elli och Kurt Oppenheimer, bodde på Bockenheimer Landstraße i stadsdelen Westend, där deras *Stolpersteine* än idag påminner om familjens öde.

Bertil Oppenheimers föräldrar pratade aldrig om tiden före och under andra världskriget. Det var helt enkelt för svårt. Genom fotografier, brev, dagboksanteckningar och dokument ur arkiv har Oppenheimer istället pusslat ihop sina föräldrars kamp för att överleva och deras väg från Tyskland till Sverige. Oppenheimer berättade bland annat om föräldrarnas år i Holland, och hur de, precis som Anne Frank, fick gå under jorden och leva gömda. Vidare berättade han om hur föräldrarna lyckades muta en tysk tjänsteman för att stoppa en deportationsorder till Bergen-Belsen, hur de var tvungna att ta tåget till Berlin mitt under kriget och om alla svenska byråkratiska hinder innan de till slut fick tillstånd att stanna i Sverige. En viktig kväll med en berättelse som aldrig ska sluta att berättas.

Boken finns i kyrkans bibliotek – låna den gärna!

Bland lussekatter och Lebkuchen

En jul mellan två traditioner

När decembermörkret sänker sig över både Sverige och Tyskland tänds ljusen, dofterna sprider sig och gamla traditioner väcks till liv. Julen bär på något som känns djupt bekant – en rytm av förväntan, gemenskap och stillhet. Men i en tid när världen skakas av krig, oro och osäkerhet kan julens budskap få en ännu djupare mening.

I Sverige börjar julen med adventsljus, Lucia. Sångerna, ljusen och dofterna av lussekatter och pepparkakor påminner oss om hoppet mitt i mörkret.

I Tyskland är det de glittrande adventsmarknaderna som värmer. Doften av Glühwein och Lebkuchen sprider sig bland människor som söker värme i gemenskapen.

Här i Tyskland möts de två traditionerna – den svenska och den tyska – och blir till något nytt. Vi får välja, väva samman och dela det bästa från båda världar. Kanske blir det svensk julgröt på morgonen och tysk Stollen till kaffet, och sång på både svenska och tyska. Eller så firar man endast efter svenska traditioner för att kunna bevara och förmedla dem lite extra i utlandet och för att hålla fast i en tråd till Sverige.

Men julens verkliga budskap ligger inte i bakverket eller sångerna, utan i ljuset som kommer till världen – ljuset som påminner oss om att vi hör ihop. I en tid när nyheterna berättar om krig och flykt, när sjukdom och ensamhet drabbar många, och när många unga känner oro inför framtiden, behöver vi påminna oss om att ljuset alltid börjar i det lilla. Det kan kännas hoppfullt och tröstande. Vi kanske inte alltid kan förändra världen i det stora på egen hand. Men vi kan tända ett ljus. Vi kan lyssna till någon som behöver bli hörd. Vi kan ge av vår tid, vårt engagemang, våra resurser. Vi kan öppna våra hjärtan för dem som har det svårt – både nära oss och långt bort.

Att se över gränsen – både den privata och den nationella – handlar inte bara om att blicka utåt, utan om att låta blicken förändra oss inifrån. När vi ser någon annan, verkligen ser, väcks något mänskligt och gudomligt i oss. Det är då vi blir en del av det ljus som julen handlar om. Ljuset lyser upp, det blir lättare att se.

Så när vi tänder våra ljus denna juletid i Tyskland – bland lussekatter och Lebkuchen – påminner det oss om att lysa upp mörkret, att vi har möjligheten att välja vart vi riktar blicken emot och vad vi kan göra i det lilla för familjen, släktingar, vänner eller kanske göra något särskilt för dem som lider mer än någon annan av oss.

God Jul och en fridfull tid!

Helena Cederqvist

Stockholmsmötet 1925 & 2025

Ekumenik och romantik

»Detta är endast en begynnelse«: mottot som präglade det ekumeniska möte som skedde i Stockholm för 100 år sedan. 1910 hade man samlats till en missionskonferens i Edinburgh med målsättningen »världen evangeliserad i vår generation«. Istället följde första världskrigets katastrof. Utan att ge upp tanken på fred och enhet samlades år 1925 600 kyrkoledare från 37 länder i Stockholm till 1900-talets mest betydelsefulla ekumeniska möte: *The Universal Christian Conference on Life and Work*. Initiativet kom från ärkebiskop Nathan Söderblom, som efter första världskriget ville föra samman kristna från olika traditioner för att samtala om fred, samarbete och gemensamt ansvar för världen. Under nio dagar hölls hundratals föredrag och gudstjänster. Det viktigaste temat var fred. Kristna hade stått på olika sidor i kriget, och sårerna var djupa. Stockholmsmötet ville visa att kyrkorna kunde vara en kraft för försoning och enhet, trots olikheter.

Nathan Söderblom

Stockholmsmötet blev en milstolpe i den moderna ekumeniska rörelsen. Där lades grunden för internationellt samarbete mellan kyrkor och ledde fram till att Kyrkornas världsråd bildades 1948 och inom denna rörelse fick grenen som fokuserar på fred och socialt ansvar namnet *Life & Work* efter Stockholmskonferensens tema. I Sverige blev mötet startpunkten för en mer organiserad ekumenik, som så småningom blev Sveriges kristna råd.

I år har 100-årsjubileet av Stockholmsmötet firats. Kyrkorna i Sverige bjöd i höstas tillsammans med Sveriges kristna råd in till Ekumeniska året med temat *Tid för Guds fred*. Liksom 1925 ville kyrkorna påminna om att fred är något vi måste arbeta för tillsammans. I augusti hölls ett nytt Stockholmsmöte med seminarier, gudstjänster och barn- och ungdomsaktiviteter som syftade till att lyfta upp dessa för framtiden så avgörande frågorna.

Många lokala ekumeniska möten arrangeras också runt om i Sverige och i världen under året, till exempel här i Frankfurt. I Utposten kan ni läsa om den ekumeniska mässan som vi firade på *Schicksalstag* tillsammans med Gammalkatolska kyrkan och Anglikanska Episkopalkyrkan samt om församlings Johan Alberius och biskop Erik Eckerdals möte med representanter för olika kyrkor vid 60-årsjubileet.

En oväntad följd av Stockholmsmötet 1925

Min svärfar, Hugo Doehler, var kyrkoherde i Rüsseina, en evangelisk landsförsamling på 1920-talet. Besjälad av den ekumeniska tanken deltog Hugo i ärkebiskop Nathan Söderbloms Ekumeniska Världsmöte i Stockholm år 1925. Han och en annan tysk präst blev inkvarterade hos min mormors moster Emilie Nilsson, som var änka och försörjde sig på att inackordera studenter i sin lägenhet i Stockholm.

Min egen mor var då 14 år gammal gick i Wallinska Flickskolan i Stockholm. Hon fick dagligen sin middag hos tant Emelie och lärde då känna den tyske kyrkoherden. Emelie Nilsson upprätthöll sedan kontakten genom att brevväxla med Hugo. Efter hennes död fortsatte korrespondensen sporadiskt med julkhälsningar mellan familjerna, men under andra världskriget kunde det inte längre skickas brev mellan länderna. Strax efter krigets slut började dock både min mormor och mor att skicka så kallade carepaket till prästgården i Rüsseina.

Det kom tacksamma svar från prästgården och på samma gång glädjande nyheter. Nu var det Margarete Doehler som skrev och berättade, att ende sonen, Christian, hade kommit tillbaka ur fångenskapen. Som 20-årig soldat hade han skickats till västfronten vid invasionen 1944. Han hade lyckats rädda sig genom att gömma sig i ett stup vid belgiska gränsen. Där blev han upptäckt av amerikanska soldater och fördes till amerikansk fångenskap i Le Havre i Frankrike. Så småningom blev han frisläppt och hamnade till slut i Tübingen som student.

Fortsättning på sidan 17

Högtid

Församlingen gratulerar våra medlemmar
i samband med deras högtidsdag

November

Björn Uhlén, 91 år

Inger Schwitzgebel, 93 år

December

Petra Stamer, 75 år

Januari 2026

Marianne Mirkovic, 80 år

Om du önskar att din högtidsdag ska omnämnas i Utposten 1:2026 (födelsedag i mars-augusti), kontakta Svenska kyrkan senast 1 februari 2026.

E-post: anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se.

Telefon: 069-56 65 56.

De som inte nämns har vi antingen inte lyckats nå för godkännande eller önskar att inte omnämnas.

Blommor till kyrkan

I samband med kyrkans gudstjänster kan du skänka blommor till altaret. Det kan vara en tacksamhetens gåva, till minne av någon saknad eller av ett annat skäl som du tycker är gott. Använd formuläret på kyrkans webbsida för att meddela din önskan om att skänka blommor:

www.svenskakyrkan.se/frankfurt/altarblommor

Diamantbröllop

Församlingen ber att få gratulera Carin och Siegbert Teuber på deras 60-åriga bröllopsdag gifte sig i Svenska Victoriaförsamlingen i Berlin den 30 december 1965. Kyrkoherde Heribert Jansson förrättade deras vigsel.

Forts från sid 16

När min mor fick veta detta fick hon en idé: min äldsta syster och jag lärde oss tyska som första språk på Kommunala flickskolan i Malmö och då skulle vi kunna öva oss i tyska genom att brevväxla med Christian. Familjen Doeher tillfrågades och det dröjde inte länge förrän det kom ett brev till Fräulein Hellsten. Min syster Sigrid vågade inte skriva på tyska jag tyckte däremot att det verkade så spännande och jag var då 17 år. Jag svarade genast.

Efter ett halvårs brevväxling kom brevvännen Christian på besök till Malmö. Vi blev genast mycket förälskade i varandra och fortsatte att brevväxla flitigt i över fem år. Under dessa år kunde vi bara träffas en eller högst två gånger om året. Så småningom tog jag studenten och fortsatte studera romanska språk vid universitetet i Lund. När mitt språkstudium 1957 led mot sitt slut beslöt Christian och jag att gifta oss. Vi bosatte oss i södra Tyskland, i Stuttgart. Mitt liv fick en ny vändning när jag flyttade till ett för mig okänt land. Genom ekumenik till romantik.

Torborg Doeher

Förenings- och medlemsinformation

Nyhetsbrev

Församlingen skickar regelbundet ut nyhetsbrev per e-post. Hör av dig till expeditionen om du önskar en papperskopia eller om du vill registrera en adress för att ta emot nyhetsbreven på.

Församlingens digitala mötesplatser

- svenskakyrkan.se/frankfurt
- facebook.com/SvenskaKyrkanFrankfurtAmMain
- instagram.com/svk_frankfurt/

Medlemsregister

Meddela ändringar rörande adress, telefonnummer, e-post till expeditionen.

Uthyrning av kyrkans lokaler

Medlemmar har möjlighet att hyra kyrkans lokaler. Kostnaden är 25 € per timme (minsta hyresperiod är fyra timmar). I samband med dop, vigsel och begravning upplåts kyrkans lokaler gratis till församlingsmedlemmar.

Zuwendungsnachweis

På begäran skickar vi ut *Zuwendungsnachweis* för inbetald medlemsavgift och/eller gåva (*Mitgliedsgebühr und/oder Spende*). Som kyrkoförening får vi ställa ut *Zuwendungsnachweis* för både årsavgift och gåva. Till de medlemmar som inte har mejladress skickar vi på begäran naturligtvis också ut *Zuwendungsnachweis* per brev.

Lokala kontaktombud

Darmstadt

Britt Schempp 0160-945 225 35
Barbro Wittman 0160-633 37 32

Heidelberg

Margret Dotter 0176-210 373 26

Saarland

Siv Johansson-Hocke 06831-869 55
Camilla Atmer-Steitz 0174-733 53 06

Stuttgart

Jenny Schmid 0178-536 81 35

Wetterau

Malin Gohlke-Andreen 06032-829 99
Anita Mäe Holl 06007-38 50 25

Wiesbaden/Mainz

Eva-Britt Lampen 0177-601 18 27

Schwedisches Generalkonsulat

Sveriges Honorärgeneralkonsulat i Frankfurt am Main

Honorärgeneralkonsul Dr. Christian Bloth

Webbsida:

www.schwedisches-konsulat-frankfurt.de

Telefon: +49 (0)69-794 026 15

Telefontider: ti 14.30-17.30 och tor 10.30-13.30

Fax: +49 (0)69-794 026 16

Konsulatet kan besökas efter tidsbokning; epost:
kontakt@schwedisches-konsulat-frankfurt.de

Besöksadress:

Kallan Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
Bockenheimer Landstr. 51-53
60325 Frankfurt am Main

Annonsörer

Svensktalande tandläkarpraktik
med tandteknik och tandhygien

Dr. Claus Gasteyer
(svensktalande)

Dr. Jürgen Kollmann

profylax • estetisk tandbehandling • prothetik
amalgamsanering • parodontalbehandling

Richard-Wagner-Str. 8
60318 Frankfurt

Tel: 069-55 70 45

info@zahnarzt-frankfurt-main.com

www.zahnarzt-frankfurt-main.com

privat- och försäkringskassor

Smörgåstårta bis Köttbullar

Dazwischen bieten wir
mit unserer über 30-jährigen
Erfahrung alles an,
was das Herz begehrt.

Ihr Catering-Service im Taunus & Rhein-Main-Gebiet

Sulzbacher Straße 3, 65812 Bad Soden, Tel.: 06196-764165-0
www.partycompany.de

Logopädische Praxis

Astrid Landt

Behandlung av

- avvikande tal- och språkutveckling hos barn
- röstbesvär
- stamning
- afasi

Albert-Schweitzer-Straße 8
60437 Frankfurt Nieder-Eschbach
Tel: 069-507 007 33

E-mail: mail@logopaedie-landt.de

www.logopaedie-landt.de

Lätt att nå med t-bana U2 eller buss 27 & 29

Bestyrkta översättningar tyska-svenska/svenska-tyska

juridiska handlingar, intyg,
tekniska texter m. m.

Auktoriserad översättare & tolk
Karin Pertoft

Wildstr. 6
64291 Darmstadt
06151-93 35 28

Preform GmbH

har monterat ljuddämpande
plattor för att förbättra akustik
och ljudmiljö i kyrkan.
Vi säger ett skönljudande
TACK för arbetet!

Vill du annonsera i Utposten?

Kontakta redaktör Anna-Erika Schneider
(anna-erika.schneider@svenskakyrkan.se)

JULMARKNAD 2025

LÖRDAG 29 NOVEMBER, 10-18

SÖNDAG 30 NOVEMBER, 12-16

GUDSTJÄNST I JULTID SVENSKA KYRKAN I FRANKFURT

24 dec 11.00 Julbön: samling vid krubban

25 dec 11.00 Juldagsmässa

11 jan 11.00 Mässa med julgransplundring

”... Hälsad av änglar Krist är född till jorden. O kom låt oss tillbedja,
o kom låt oss tillbedja, o kom låt oss tillbedja vår Herre Krist.”

Svensk psalm 122